

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 28 февруари 2018 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај останатите финансиски институции¹ (ОФИ): четврт квартал на 2017 година

- **Вкупните средства на ОФИ на крајот на 2017 година изнесуваат 92.101 милион денари.** Во вкупните средства на ОФИ најголемо учество имаат средствата на пензиските фондови и осигурителните друштва (63,2% и 22,9%, соодветно).
- Во четвртиот квартал на 2017 година, кај **вкупните средства на ОФИ** е евидентиран квартален раст од 4,3%, што произлегува пред сè од зголемувањето на средствата на пензиските фондови и другите ОФИ. На годишна основа, средствата на ОФИ бележат раст од 17,9%, што е повисока стапка на раст за 2,7 п.п. во споредба со 2016 година. Притоа, главен двигател на годишниот раст се средствата на пензиските фондови.

Табела 1. Вкупни средства/обврски на ОФИ^{2, 3}

	Кв.4 2016	кв. 3 2017	Кв.4 2017	Квартални промени		Годишни промени		Структура (Вкупно ОФИ)
				кв.4 2017/кв.3 2017		кв.4 2017/кв.4 2016		
	Состојби, во милиони денари			милиони денари	%	милиони денари	%	%
	1. Останати финансиски институции	78.139,5	88.332	92.101	3768,5	4,3	13961,2	17,9
1.1 Осигурителни друштва	19.593,0	20.780	21.114	333,7	1,6	1521,1	7,8	23,5
1.2 Пензиски фондови	49.078,8	55.818	58.239	2421,2	4,3	9160,3	18,7	63,2
1.3 Инвестициски фондови	3.652,7	5.487	5.305	-182,5	-3,3	1652,2	45,2	6,2
1.4 Други ОФИ	5.815,0	6.247	7.443	1196,1	19,1	1627,7	28,0	7,1

Извор: НБРМ.

- **Анализирано според инструменти**, на страната на средствата преовладуваат должничките и сопственичките хартии од вредност⁴, со вкупно учество од 70,7%, додека на страната на обврските техничките резерви на осигурување⁵ и капиталните сметки⁶, со вкупно учество од 92,9%.

¹ Во останатите финансиски институции се вклучени: инвестициските фондови, пензиските фондови, осигурителните друштва, друштвата за управување со инвестициските фондови и друштвата за управување со пензиските фондови, финансиските друштва и друштвата даватели на финансиски лизинг.

² За потребите на оваа соопштение, во категоријата „Други ОФИ“ се опфатени: друштвата за управување со инвестициските фондови и друштвата за управување со пензиските фондови, финансиските друштва и друштвата даватели на финансиски лизинг (точка 1.4 од табелата).

³ Од четвртиот квартал на 2017 година, вклучени се податоците на едно ново друштво за осигурување, како и едно ново финансиско друштво, коешто има добиено дозвола за работа од Министерството за финансии на Република Македонија на 26.09.2017 година.

⁴ Должничките хартии од вредност (ДХВ) се однесуваат на хартиите од вредност различни од акции согласно со меѓународната класификација на финансиски инструменти, како што е објавено во билансите и прегледите на останатите финансиски институции.

⁵ Техничките резерви на осигурување содржат: нето-капитал на домаќинствата во резерви од животно осигурување, нето-капитал на домаќинствата во пензиските фондови и претплатени премии и резерви наспроти книговодственото побарување (неживотното осигурување).

⁶ Капиталните сметки ги опфаќаат: сопственичките вложувања, задржаната добивка, добивката од тековната година, општата и посебната резерва и вредносните приспособувања.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Средства/обврски на ОФИ, по потсектори и по финансиски инструменти, кв. 4 2017

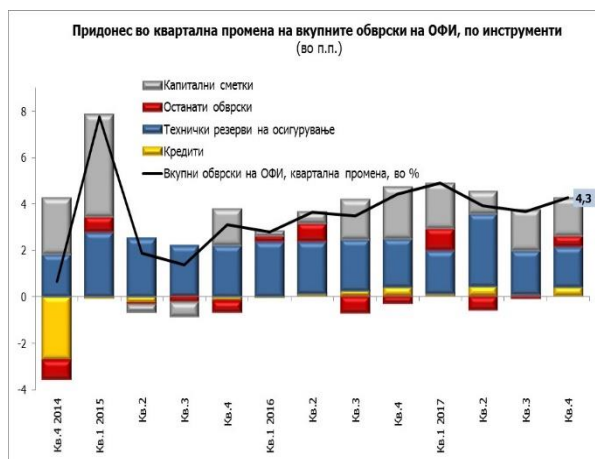
	Вкупно ОФИ		Пензиски фондови		Осигурителни друштва		Инвестициски фондови		Други ОФИ	
	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)
Вкупни средства	92.101		58.239		21.114		5.305		7.443	
Валут и депозити	13.904	15,1	4.806	8,3	5.590	26,5	2.686	50,6	822	11,0
Хартии од вредност различни од акции	45.295	49,2	35.541	61,0	7.704	36,5	1.381	26,0	668	9,0
Кредити	4.948	5,4	0	-	173	0,8	25	0,5	4.749	63,8
Акции и останат сопственички капитал	19.828	21,5	17.809	30,6	779	3,7	1.206	22,7	35	0,5
Технички резерви на осигурување	969	1,1	0	-	969	4,6	0	-	0	-
Финансиски деривати	1	0,0	0	-	0	-	1	0,0	0	-
Останати средства	4.697	5,1	83	0,1	4.304	20,4	6	0,1	303	4,1
Нефинансиски средства	2.459	2,7	0	-	1.595	7,6	0	-	865	11,6
Вкупни обврски	92.101		58.239		21.114		5.305		7.443	
Кредити	3.608	3,9	0	-	158	0,7	0	-	3.450	46,4
Технички резерви на осигурување	54.998	59,7	43.550	74,8	11.448	54,2	0	-	0	-
Останати обврски	2.927	3,2	31	0,1	1.932	9,1	17	0,3	947	12,7
Капитални сметки	30.569	33,2	14.659	25,2	7.577	35,9	5.288	99,7	3.046	40,9

Извор: НБРМ.

- **Анализирано по инструменти**, на страната на средствата, кварталниот и годишниот раст главно произлегуваат од зголемените вложувања во должнички хартии од вредност на домашниот финансиски пазар. На страната на обврските, најголем придонес кон кварталниот и годишниот раст имаат техничките резерви на осигурување и капиталните сметки.

Извор: НБРМ.

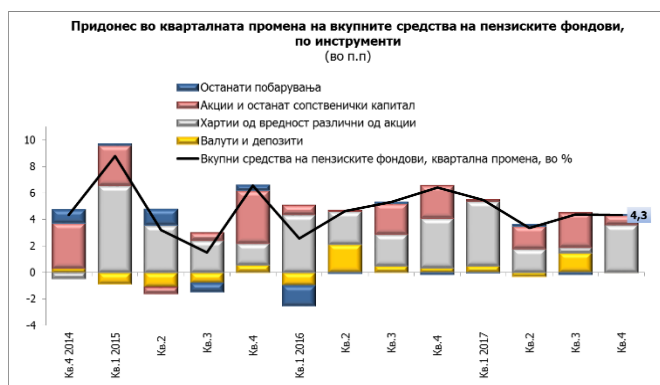

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

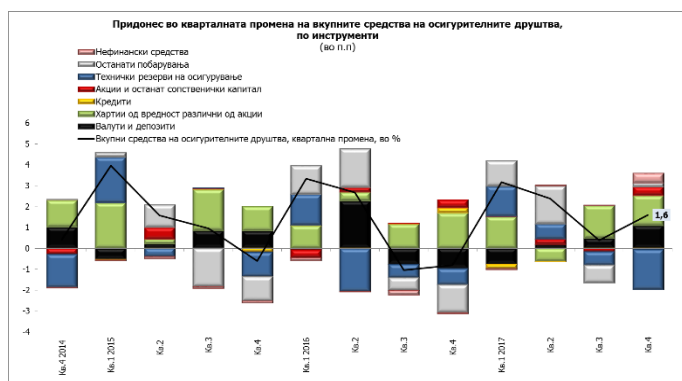
Позначајни движења кај ОФИ, по видови институции

- Вкупните средства на пензиските фондови (задолжителни и доброволни), во четвртиот квартал на 2017 година бележат квартален раст од 4,3%, главно како раст на вложувањата во должнички хартии од вредност. Стапката на годишен раст на вкупните средства на пензиските фондови за 2017 година изнесува 18,7%, при што бележиме забавување на растот во однос на 2016 година (за 1,6 п.п). На страната на обврските, растот произлегува од техничките резерви на осигурување.

Извор: НБРМ.

- Вкупните средства на осигурителните друштва⁷ во четвртиот квартал на 2017 година бележат квартален и годишен раст од 1,6% и 7,8%, соодветно. Притоа, кај овој сегмент од финансискиот сектор, годишниот раст во 2017 година е за 3,6 п.п. повисок во однос на 2016 година. Според инструментите, најголем придонес кон кварталниот и годишниот раст на страната на средствата имаат должничките хартии од вредност и валутите и депозитите. На страната на обврските, кварталниот раст произлегува од капиталните сметки, додека годишниот раст од техничките резерви на осигурување.

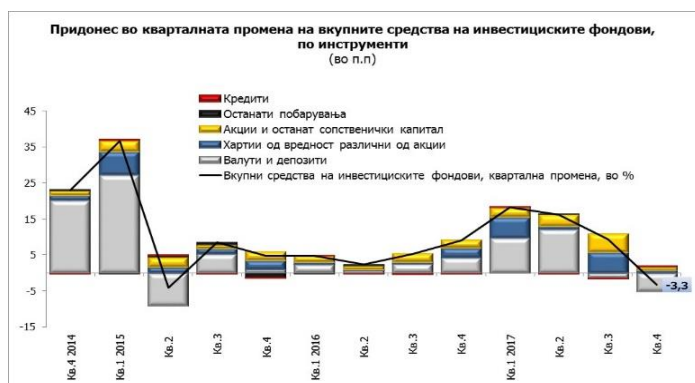
Извор: НБРМ.

⁷ НБРМ тековно ја известуваат сите шеснаесет осигурителни друштва коишто се вклучени во регистарот на Агенцијата за супервизија на осигурувањето (АСО), од кои единаесет за неживотно осигурување и пет за животното осигурување.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните средства на инвестициските фондови⁸, трет квартал по ред бележат намалување на стапката на раст, којашто во овој квартал влезе во негативната зона. Остварениот квартален пад од 3,3%, во најголем дел произлегува од намалувањето евидентирано кај валутите и депозитите. Наспроти ова, годишниот раст во 2017 година се засили (45,2%) и се доближува до стапките на раст остварени во периодот пред 2016 година. На страната на обврските, промените на квартална и на годишна основа главно произлегуваат од капиталните сметки.

Извор: НБРМ.

- Вкупните средства на другите ОФИ⁹ во четвртиот квартал на 2017 година, бележат квартален раст од 19,1% и годишен раст од 28,0%, што претставува значително забрзување на растот. Растот на средствата пред сè се објаснува со зголемената кредитна активност и порастот на валутите и депозитите. Кај обврските, растот на квартална основа во најголем дел се објаснува со капиталните сметки, додека годишниот раст главно се должи на зголемените обврски врз основа на кредити.

Извор: НБРМ.

⁸ Во регистарот на Комисијата за хартии од вредност (КХВ) на Република Македонија, тековно се опфатени 15 отворени и 5 приватни инвестициски фондови, при што НБРМ тековно ја известуваат 18 фондови.

⁹ Почнувајќи од првиот квартал на 2014 година, вклучени се податоците за новите известувачи – финансиските друштва и друштвата даватели на финансиски лизинг. Во податоците тековно се опфатени деветнаесет финансиски друштва и шест друштва даватели на финансиски лизинг.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Ревизии на податоци

Податоците за движењата кај ОФИ во ова соопштение содржат редовни ревизии на податоците за периодот јули – септември 2017 година, поради добивање нови, коригирани информации и податоци од известувачите. Овие ревизии не предизвикаа значителни промени кај претходно објавените податоци и главно произлегуваат од подобрениот опфат и квалитет на известувањата.

Придружни информации

Временски серии податоци: Квартални податоци за средствата и обврските на финансиските институции <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-finansiski-institucii-kvartalni-podatoci.nspk>

Методолошки појаснувања: <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-finansiski-institucii-kvartalni-podatoci.nspk>

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/kalendar_na_objavuvanje_na_podatoci.nspk

Квартални податоци за средствата и обврските на финансиските институции: 31 мај 2018 година (референтен пресек заклучно со првиот квартал на 2018 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/ 110/ 108).